

Súd: Okresný súd Kežmarok
Spisová značka: 8Csp/358/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8417207363
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Salajová
ECLI: ECLI:SK:OSKK:2020:8417207363.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Kežmarok sudkyňou JUDr. Zuzanou Salajovou v spore žalobcu PROFI CREDIT Slovakia, s. r. o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, právne zastúpenému Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., so sídlom Pribinova 25, 810 11 Bratislava, P.O.BOX 41, proti žalovaným 1. U. 2. C. za účasti osobitného subjektu: Občianske združenie Združenie na ochranu finančného spotrebiteľa OFS, so sídlom Petzwalova 12, 949 11 Nitra, IČO: 42 205 735, právne zastúpeného JUDr. Roman Jurík, advokát so sídlom Jazerná 19, 940 02 Nové Zámky, o zaplatenie 936,90 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

- I. Konanie voči žalovanému v 2. rade **z a s t a v u j e .**
- II. Súd žalobu voči žalovanej v 1. rade **z a m i e t a .**
- III. Náhradu trov konania žalovanej v 1. rade **n e p r i z n á v a .**
- IV. Osobitný subjekt **m á** voči žalobcovi **n á r o k** na náhradu trov konania vo výške 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca podal 22. 12. 2017 na tunajší súd žalobou, ktorou žiadal, aby súd zaviazal žalovaných v 1. - 2. Rade spoločne a nerozdielne k zaplateniu sumy 936,90 eur s príslušenstvom a na náhradu trov konania.

2. Podanú žalobu odôvodnil tým, že dňa 24. 06. 2014 uzavrel ako veriteľ na jednej strane so žalovanými ako spoludlžníkmi na druhej strane Zmluvu o revolvingovom úvere č. 8500063321, na základe ktorej poskytol žalovaným úver vo výške 1 450 eur. Žalovaní sa zaviazali splatiť úver v 36 mesačných splátkach vo výške 53,25 eur. Žalovaní sa dostali do omeškania už pri splátke č. 4 a do okamžitej splatnosti zaplatili len sumu 513,10 eur. Vzhľadom k tomu, že žalovaní boli v omeškaní s úhradou splátky č. 9 o viac ako 3 mesiace, žalobca si uplatnil právo veriteľa podľa § 565 Občianskeho zákonníka, t. j. okamžitú splatnosť úveru. Žalovaná suma vo výške 936,90 eur predstavuje nesplatenú sumu úveru (rozdiel medzi sumou poskytnutou žalovanému na účet 1 450 eur a sumou, ktorú žalovaní uhradili 513,10 eur). Keďže sú žalovaní v omeškaní s plnením peňažného dlhu uplatňuje si aj úroky z omeškania.

3. Na výsluchu konanom dňa 23. 03. 2018 žalovaná v 1. rade požiadala, aby súd do konania pribral osobitný subjekt občianske združenie, Združenie na ochranu finančného spotrebiteľa OFS, so sídlom Petzwalova 12, Nitra, IČO: 42 205 735. Súd uznesením zo dňa 05. 04. 2018 pribral do konania osobitný subjekt

4. Dňa 26. 04. 2019 sa konalo predbežné prejednanie sporu, ktorého sa zúčastnil len zástupca osobitného subjektu. Na predbežnom prejednaní sporu sa neustanovil žalobca, ktorý je v konaní

zastúpený právnym zástupcom. Tento svoju účasť odôvodnil podaním doručeným tunajšiemu súdu 09. 04. 2019, podľa súdu bez uvedenia vážnej okolnosti. Dňa 26. 04. 2019, č. k. 8Csp/358/2017 - 60, na predbežnom prejednaní sporu bol vyhlásený rozsudok pre zmeškanie žalobcu, ktorým súd žalobu zamietol. Žalovanému náhradu trov konania nepriznal. Osobitnému subjektu priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. V odôvodnení uviedol, že vzhľadom na skutočnosť, že žalobca neprítomnosť na predbežnom prejednaní sporu neospravedlnil vážnymi okolnosťami, ktoré by mu objektívne bránili v účasti na predbežnom prejednaní sporu, žalovaný prostredníctvom zástupcu osobitného subjektu navrhol rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie, mal za preukázané, že boli splnené podmienky pre rozhodnutie rozsudkom pre zmeškanie, tak ako to predpokladá ust. § 278 CSP.

5. V zákonom stanovenej lehote 11. 06. 2019 žalobca podal odvolanie proti rozsudku pre zmeškanie. Krajský súd v Prešove uznesením zo dňa 20. 02. 2020, č. k. 5Co/110/2019 - 99 rozsudok pre zmeškanie žalobcu z 26. 04. 2019, č. k. 8Csp/358/2017 - 60 zrušil.

6. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi, najmä žiadosťou o poskytnutie revolvingového úveru/zmluva o revolvingovom úvere, Zmluvou o revolvingovom úvere, všeobecnými podmienkami, oznámením o zosplatnení zo dňa 14. 06. 2015, výpisom z účtu, platbami žalovaných, vyjadrením žalobcu, vyjadrením osobitného subjektu, výpoveďou žalovanej v 1. rade, výpoveďou právneho zástupcu osobitného subjektu a zistil nasledovný skutkový stav.

7. Dňa 24. 06. 2014 bola medzi stranami sporu uzatvorená zmluva o revolvingovom úvere. Na základe tejto zmluvy boli žalovaným poskytnuté finančné prostriedky vo výške 1 500 eur, ktoré sa zaviazali splatiť v 36 splátkach po 53,25 eur, vrátane úrokov. Celková čiastka, ktorú mali žalovaní zaplatiť (t. j. úver + úroky) bola 1967 eur. RPMN v zmluve bola uvedená 20,91 %, priemerná RPMN 49,67 % ročne. Ročná úroková sadzba bola 18,03 %. Poplatok za poskytnutie úveru bol 50 eur .

8. Žalobca vo svojom vyjadrení doručenom súdu 21. 05. 2020 uviedol, že medzi žalobcom a žalovanými bola uzatvorená zmluva o revolvingovom úvere, na základe ktorej bol žalovaným poskytnutý úver 1 500 eur, ktorý sa žalovaní zaviazali splatiť 36 splátkami po 53,25 eur. Na účet žalovaných bol poskytnutý úver vo výške 1 450 eur, ponížený o poplatok za poskytnutie úveru v sume 50 eur. Žalovaní po podpise zmluvy uhradili, platby v celkovej výške 513,10 eur, žalobou uplatnená suma tak predstavuje rozdiel medzi vyplateným úverom vo výške 1 450 eur a platbami, ktoré žalovaní uhradili vo výške 513,10 eur. Suma 513,10 eur predstavuje úhradu 12 splátok istiny úveru, čo boli splátky 1. - 5., splátok 9. - 15., pretože splátky č. 6, 7, a 8 boli bezodplatne odložené, teda žalovaná suma zahŕňa splátky istiny splatné od 01. 11. 2015 a neskôr splatné, posledná 01. 10. 2017. Keďže žalovaní neplnili svoje povinnosti vyplývajúce zo zmluvy, žalobca uplatnil právo veriteľa podľa § 565 OZ, t. j. okamžitú splatnosť úveru, a to Oznámením o zosplatnení zo dňa 14. 06. 2015. Vzhľadom na vyššie uvedené žiadal, aby súd podanej žalobe v celom rozsahu vyhovel. Uplatnil si náhradu trov konania.

9. Z výpisu z účtu žalovaného vyplýva, že v prospech žalobcu uhradil finančné prostriedky v sume 513,10 eur.

10. Oznámení o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 14. 06. 2015 žalobca žalovaným oznámil, že sú v omeškaní s úhradou splátok č. 9, 10, 11, ktoré boli povinné uhrádzať ako dlžníci podľa Zmluvy o revolvingovom úvere. Aktuálne omeškanie na najstaršej splatnej splátke bolo 74 dní. A suma omeškaných splátok bola celkovo 224,10 eur. Zároveň ich upozornil, že ak sa dostanú do omeškania s úhradou ktorejkoľvek z uvedených splátok o viac ako 3 mesiace a uplynie 15 dní od doručenia tohto oznámenia, stanú sa splatnými všetky záväzky zo zmluvy, ktoré sa majú stať splatnými v budúcnosti.

11. Žalovaná v 1. rade vo svojej výpovedi na pojednávaní uviedla, že si nepamätá uzatvorenie zmluvy so žalobcom. Je dosť možné, že zmluvu uzatvorila v čase, keď žila v Krížovej Vsi, nakoľko v tom čase uzatvorila viacero zmlúv s rôznymi veriteľmi. Vtedy nemali kde bývať a pomáhala im jej mama. Ďalej uviedla, že má zdravotné problémy, užíva veľa liekov, z ktorých je ospalá. Celkový príjem do domácnosti je 400 eur, ktorý pozostáva z jej starobného dôchodku v sumu 265 eur a žalovaný v 2. rade poberá invalidný dôchodok vo výške 166 eur. Ich mesačné náklady na bývanie sú v sume 169 eur, na lieky 169 eur, na stravu 220 eur. Potom majú bežné výdavky na ošatenie, hygienické potreby. Požiadala o splatenie dlhu v splátkach po 20 eur mesačne.

12. Zástupca osobitného subjektu vo svojej výpovedi na pojednávaní uviedol, že je potrebné skúmať, a to aj vyšetrovacou zásadou v prospech spotrebiteľa, či vôbec veriteľ skúmal bonitu dlžníkov. Mal vedomosť, že jeden z nich už prešiel procesom oddĺženia, konkrétne žalovaný v 2. rade, pričom bolo to oddĺženie konkurzom, ktoré sa viedlo na OS Prešov pod sp. zn. 2OdK/535/2018. Konkurz je už zrušený. Pokiaľ ide o následky porušenia povinnosti veriteľa s odbornou starostlivosťou skúmať bonitu klienta, nejde síce o príliš rozsiahlu a všeobecne akceptovanú judikatúru súdov, ktorá sa priklonila na stranu spotrebiteľov, poukázal však na niektoré rozhodnutia. Všetky rozhodnutia uvedené nižšie aplikovali inštitút zákazu konania v rozpore s dobrými mravmi. Následok zamietnutia žaloby vidno v rozsudku KS v Prešove sp. zn. 7Co/126/2016, tým istým spôsobom KS v Prešove 6Co/53/2016 a v Českej republike Nejvyšší soud České republiky 33Cdo/2178/2018. Všetky tieto rozhodnutia sú dostupné na webe spotrebiteľ.online.

Ďalej uviedol, že súdu bola predložená síce veľmi zle čitateľná kópia zmluvných podmienok, ale aj z nej, je zjavné a viditeľné, že veriteľ do zmlúv zahrnul aj tzv. dohodu o službách, za ktoré reálne žiadne služby neposkytol, ani neposkytoval. V skutočnosti podľa zmluvy mali žalovaní z poskytnutej sumy 1 450 eur vrátiť 3 227,40 eur. Je celkom zreteľné, že dohoda o poskytovaní služieb je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Vykazuje všetky znaky neprijateľnej zmluvnej podmienky. V tejto súvislosti dávam do pozornosti rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C680/10 Banco Espanol de Crédito, SA, bod 69 odôvodnenia.

Podstata námietky podľa osobitného subjektu spočívala v tom, že žalobca použil v zmluve pomerne rozsiahle množstvo neprijateľných zmluvných podmienok a ešte rôznymi ďalšími spôsobmi sa snažil poškodiť spotrebiteľov. Pritom ale žalobca sa dožaduje len rozdielu medzi poskytnutou istinou a sumou zaplattenou žalovanými. Abstrahujúc od imperatívu ochrany spotrebiteľa nie je dôvod žalobcovi nevyhovieť. Ibaže takýto postup je pre žalobcu vysoko motivujúci, umožňuje mu aj do budúcnosti naďalej používať takmer ľubovoľné neprijateľné zmluvné podmienky, spoliehajú sa pritom na spotrebiteľov, ktorí na základe takýchto podmienok budú dobrovoľne plniť a v prípade tých ostatných si uplatní len istinu. Aj napriek tomu, zmluva obsahuje veľa neprijateľných zmluvných podmienok, zmluvu považoval za platnú, avšak konanie žalobcu je potrebné považovať za konanie v rozpore s dobrými mravmi, ktoré má za následok nevyhľadateľnosť tohto nároku.

Ďalej právny zástupca osobitného subjektu uviedol, že s ohľadom na takéto konanie žalobcu, by mal žalobca pocítiť aspoň nejakú procesnú sankciu, prinajmenšom pokiaľ ide o náhradu trov konania, avšak vzhľadom na takéto konania, mal za to, že je potrebné žalobu zamietnuť. V prípade úspechu žalobcu je vhodné prihliadať aj na charakter samotnej žaloby. Ústavný súd Českej republiky nálezom 1US 3923/11 definoval pojem formulárové žaloby. V zásade povedal, že pri žalobách, kde právny zástupca len skopíroval mená, priezviská a sumy, nepatrí mu náhrada trov právneho zastúpenia za takýto úkon, ale výlučne náhrada trov administratívnych, teda papier, poštovné a pod.

13. Na základe vyššie uvedeného žiadal, aby súd konanie voči žalovanému v 2.rade zastavil z dôvodu vyhlásenia konkurzu podľa zák. č. 7/2005 Z. z. a voči žalovanej v 1. rade žiadal žalobu zamietnuť z dôvodu, že konanie žalobcu je v rozpore s dobrými mravmi. Uplatnil si náhradu trov konania.

14. Podľa § 261 ods. 6, písm. d) zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka platného a účinného v rozhodnom období (ďalej Obchodný zákonník), touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy zo zmluvy o predaji podniku alebo jeho častí (§ 476), zmluvy o úvere (§ 497), zmluvy o kontrolnej činnosti (§ 591), zasielateľskej zmluvy (§ 601), zmluvy o prevádzke dopravného prostriedku (§ 638), zmluvy o tichom spoločenstve (§ 673), zmluvy o otvorení akreditívu (§ 682), zmluvy o inkase (§ 692), zmluvy o bankovom uložení veci (§ 700), zmluvy o bežnom účte (§ 708) a zmluvy o vkladovom účte (§ 716).

Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka, od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky

vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

Podľa § 503 ods. 2 Obchodného zákonníka, ak sa poskytnuté peňažné prostriedky majú vrátiť v splátkach, sú v deň splatnosti každej splátky splatné aj úroky z tejto splátky.

Podľa § 504 Obchodného zákonníka, dlžník je povinný vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky v dojednanej lehote, inak do jedného mesiaca odo dňa, keď ho o ich vrátenie veriteľ požiadal.

Podľa § 506 Obchodného zákonníka, ak je dlžník v omeškaní s vrátením viac než dvoch splátok alebo jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace, je veriteľ oprávnený od zmluvy odstúpiť a požadovať, aby dlžník vrátil dlžnú sumu s úrokmi.

15. Podľa § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej Občiansky zákonník) platného a účinného v rozhodnom období, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej neprijateľná podmienka). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

Podľa § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka; výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

16. Podľa § 1 ods. 2 zákona NR SR č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej Zákon), spotrebiteľským

úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 7 ods. 1 Zákona, veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

Podľa § 9 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať aj tieto náležitosti:

- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia.

Podľa § 11 ods.1 Zákona o spotrebiteľských úveroch, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

- a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,
- b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y),
- c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo
- d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa
- e) veriteľ spotrebiteľský úver poskytne finančnými prostriedkami v hotovosti.

Podľa § 11 ods.2 Zákona o spotrebiteľských úveroch; ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez nahliadnutia do príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch na účely posudzovania ich schopnosti splácania úverov.

17. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

18. Na základe vykonaného dokazovania súd mal za preukázané, že medzi žalobcom ako veriteľom a žalovanými ako spoludlžníkmi bola uzavretá zmluva o revolvingovom úvere, teda spotrebiteľská zmluva. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a táto je v nepomere k jeho plneniu, je neplatná.

19. Uzatvorená zmluva je nepochybne spotrebiteľskou zmluvou aj v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle

smernice Rady 93/13/EHS z 05. 04. 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch a v zmysle § 52 Občianskeho zákonníka.

20. Súd na základe vykonaného dokazovania tak mal za preukázané, že medzi žalobcom ako veriteľom a žalovanými bola uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej žalovaným bol poskytnutý spotrebiteľský úver vo výške 1 500 eur, ktorý sa žalovaní zaviazali splatiť v 36 splátkach po 53,25 eur. Žalovaným bola na účet celkovo pripísaná čiastka 1 450 eur a uhradili celkovo sumu 513,10 eur.

21. Zároveň v žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru bol uvedený Informatívny údaj o mesačnej platbe (mesačná splátka spolu s platbou podľa Dohody o poskytovaní služieb) a to vo výške 89,65 eur.

22. V Oznámení veriteľa o schválení úveru dlžníkovi - Zmluva o revolvingovom úvere zo dňa 24. 06. 2014, sú uvedené údaje o schválenom úvere, podľa ktorých bola výška mesačnej splátky 53,25 eur, z toho 41,67 eur bola istina a 11,58 eur boli úroky. Splátka podľa Dohody o poskytnutí služby bola v sume 36,40 eur, teda výška celkovej platby na úhradu (mesačná splátka úveru + splátka podľa Dohody o poskytnutí služby) bola vo výške 89,65 eur.

23. Z dôvodu neplnenia záväzkov žalovaným následne žalobca oznámením o okamžitej splatnosti vyhlásil splatnosť celého úveru, pričom v oznámení dátum uvedený nie je. Zároveň v tomto oznámení zo dňa 14. 06. 2015 uviedol, že žalovaní sú v omeškaní so splátkou č. 9, 10 a 11.

24. Podľa § 53 ods.9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

25. Veriteľ v zmysle ustanovení § 7 a § 11 zákona č. 129/2010 Z. z. je pri posúdení úverovej schopnosti klienta povinný brať na zreteľ ako existujúcu situáciu klienta, najmä jeho príjmy a výdavky, tak i skutočnosti, ktoré možno na základe informácií dostupných pred uzavretím zmluvy s vysokou mierou pravdepodobnosti očakávať (napr. predpokladaný príjem z prejednávaneho dedičského konania, predaja nehnuteľnosti, poisťného plnenia a pod.). Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je pritom kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru. Pri posudzovaní budúcej schopnosti spotrebiteľa splácať úver sa vychádza z existujúceho stavu a prezumpcie jeho zachovania do budúca. Nejde pritom o získanie stopercentnej istoty, že úver bude v budúcnosti splatený, pretože nie je napr. možné s istotou vylúčiť, že spotrebiteľ dostane výpoveď z pracovného pomeru, dlhodobu ochorenie a pod. Cieľom zákonodarcu bolo efektívne zamedziť predlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne splácať. Z textu zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľskom úvere vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu uzavrie alebo nie, si má veriteľ zabezpečiť sám a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver. Pri získavaní relevantných informácií za účelom posúdenia úverovej schopnosti spotrebiteľa tak veriteľ vychádza ako z informácií dodaných spotrebiteľom a samozrejme ním aj preukázaných, tak z informácií, ktoré získava z iných dostupných zdrojov. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je nevyhnutné ďalej overovať. Za dostatočné sa považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje. Táto povinnosť však nezabavuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečovať ďalšie primerané a objektívne zistiteľné informácie o spotrebiteľovi a takto získané informácie riadne vyhodnotiť. Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver tak treba chápať ako situáciu, keď v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom a domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný a domáci rozpočet a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver. Analýza iba niektorej zo strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje.

26. Žalobca so žalovanými spísal Žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru / Zmluva o revolvingovom úvere, ktorej súčasťou bolo zisťovanie osobných údajov o oboch dlžníkoch. Súčasťou týchto údajov, však neboli žiadne informácie o zamestnávateľovi žalovaných, o príjme žalovaných z pracovného pomeru, o výške príjmu. Rovnako žiadosť neobsahovala ani žiadne údaje o výdavkoch, o vyživovacej povinnosti žalovaných. Zo žalobcom predložených príloh k žalobe súd nemal za preukázané, že žalobca skúmal platobnú schopnosť a možnosti žalovaných splácať úver. Na pojednávaní konanom dňa 20.07.2020 právny zástupca osobitného subjektu namietal, že žalobca neskúmal bonitu žalovaných. Žalobca sa pojednávania nezúčastnil, čím sa sám pripravil o možnosť vyjadriť sa ku skutočnostiam na pojednávaní uvedeným ako aj k výsluchu protistrany. Pričom výsluch účastníka je jedným z dôkazných prostriedkov. V prípade, ktorý nastal a v ktorom žalobca konaním hrubo odporujúcim odbornej starostlivosti neskúmal schopnosť žalovaných splácať spotrebiteľský úver, je nevyhnutné dospieť k záveru, že poskytnutý úver je bez úrokov a bez poplatkov a platne predčasne zosplatený aj z tohto dôvodu nebol, a to v zmysle § 11 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z. z.

27. Ďalej v zmluve žalobca ako údaj uviedol, splátku podľa Dohody o poskytnutí služby v sume 36,40 eur a celková platba na úhradu bola vo výške 89,65 eur, pričom žiadnu Dohodu o službách nedoložil, nebola súčasťou ani Zmluvy a ako samostatná dohoda súčasťou žaloby. Teda súd nemal za preukázané uzatvorenie takejto Dohody o poskytnutí služieb medzi žalobcom a žalovanými a ani za aké služby mali žalovaní platiť splátku vo výške 36,40 eur.

28. Súd výzvou zo dňa 18. 05. 2020 vyzval žalobcu na predloženie platobnej histórie, presný rozpis jednotlivých splátok, kedy nastala splatnosť jednotlivých splátok. Taktiež súd vo výzve poukázal na skutočnosť, že v zmluve absentuje údaj požadovaný zákonom č. 129/2010 Z. z., a to údaj o termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. Žalobca vo svojej odpovedi na výzvu však rozpis splátok súdu nepredložil, predložil len dátum a výšku úhrad istiny, ktoré vykonali žalovaní.

29. Vyššie uvedené závery o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru znamenajú, že žalobca by mal právo na zaplatenie istiny dlžnej ku dňu rozhodovania súdu. Za tým účelom však bolo potrebné, aby súd mal k dispozícii rozpis splátok na istinu, úroky a poplatky, z ktorého by zistil aká istina je dlžná ku dňu jeho rozhodovania, nakoľko každá splátka mala výšku istiny rôznu. Tým, že žalobca súdu neoznámil rozpis jednotlivých splátok na istinu, úroky a poplatky, sám zaviniel, že súd nemohol jeho žalobe v prípadne dôvodnej časti vyhovieť, nakoľko nebolo možné zistiť aká je suma istiny v jednotlivých nezaplatených splátkach a teda aká je dlžná suma istiny a úrokov z omeškania ku dňu jeho rozhodovania. Z rovnakého dôvodu nemohol súd vyhovieť žalobe ani v časti úrokov z omeškania, pretože zo žalobcom predloženého výpočtu vyplýva, že v rozpore so zákazom anatocizmu (úročenia úrokov) vypočítal tieto úroky z omeškania z celej dlžnej splátky a nielen z jej istiny vytrvalo poukazujúc na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 4Cob/62/2007, ktoré však ďalšou súdnou praxou bolo už prekonané.

30. Zároveň súd poukazuje aj na skutočnosť, že v zmluve o revolvingovom úvere neboli dohodnuté podstatné náležitosti zmluvy o úvere. Podľa citovaného zákona obligatórnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere je, že zmluva okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať a ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere, uvedú všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov, o výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov /§ 9 ods. 2 písm. j), k) zákona/. V súlade s ustanovením § 11 ods. 1 zákona absencia vyššie uvedených údajov nespôsobuje neplatnosť uzavretej zmluvy, avšak poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Rovnako zmluva o povolenom prečerpaní musí obsahovať náležitosti, a to dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, výšku poplatkov spojených so spotrebiteľským úverom od uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienky, za akých sa tieto poplatky môžu meniť. Poskytnutý revolvingový úver sa preto rovnako považuje za bezúročný a bez poplatkov.

31. Na základe vyššie uvedeného súd dospel k záveru, voči žalovanému v 2.rade je potrebné konanie zastaviť, nakoľko uznesením Okresného súdu prešov zo dňa 25. 09. 2018, sp. zn. 2OdK/535/2018 bol na žalovaného v 2. rade vyhlásený konkurz na majetok dlžníka a ustanovený správca. Následne

Oznámením o zrušení konkurzu zo dňa 10. 12. 2018, sa konkurz skončil, nakoľko konkurzná podstata nepokryje náklady konkurzu.

32. Podľa § 166 ods. 1 zák. č. 7/2005 Z. z.; Každý platobne neschopný dlžník, ktorý je fyzickou osobou, je oprávnený domáhať sa oddĺženia konkurzom alebo splátkovým kalendárom podľa tejto časti zákona a to bez ohľadu na to, či má záväzky z podnikateľskej činnosti.

Podľa § 167a ods. 3 zák. č. 7/2005 Z. z.; Vyhlásením konkurzu sa začína konkurz. Konkurz sa považuje za vyhlásený zverejnením rozhodnutia o vyhlásení konkurzu v Obchodnom vestníku.

Podľa § 167e ods. 1 zák. č. 7/2005 Z. z.; Ak bol vyhlásený konkurz, súd bez zbytočného odkladu zastaví konanie, v ktorom sa uplatňuje pohľadávka, ktorá môže byť uspokojená iba v konkurze (§ 166a) alebo sa považuje za nevymáhateľnú (§ 166b).

33. V danom prípade mal súd za preukázané, že na majetok žalovaného v 2.rade bol vyhlásený konkurz, o čom svedčí uznesenie Okresného súdu Prešov sp. zn. 2OdK/535/2018, súd preto v súlade s§ 167e ods. 1 zák. č. 7/2005 Z. z. súdne konanie vedené voči žalovanému v 2. rade ex lege zastavil.

34. Pokiaľ ide nárok žalobcu vo vzťahu k žalovanej v 1.rade, tak súd dospel k záveru, že konanie žalobcu, ktorý jednak neskúmal bonitu žalovaných zákonom predpísaným spôsobom v súlade s § 7 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z., a konanie ktorým zároveň žalobca do zmluvy zakomponoval aj splátku podľa Dohody o poskytnutí služby, pričom takúto Dohodu súdu nepredložil, je potrebné považovať za konanie v rozpore s dobrými mravmi a z tohto dôvodu súd žalobu voči žalovanej v 1. rade v celom rozsahu zamietol.

35. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

V danom prípade súd žalobu voči žalovanému v 2.rade v súlade s§ 167e ods. 1 zák. č. 7/2005 Z. z. zastavil a voči žalovanej v 1. rade v celom rozsahu zamietol. Žalovanému v 2.rade nárok na náhradu trov konania nevznikol, avšak žalovanej v 1.rade tak vznikol nárok na priznanie plnej náhrady trov konania. Nakoľko však žalovanej v 1. rade v súvislosti s týmto konaním žiadne trovy nevznikli, zo spisu žiadne preukázateľné trovy nevyplyvajú, súd jej nárok na ich náhradu nepriznal. Zároveň bol do konania strane žalovaných pribratý osobitný subjekt, ktorý poukázal na neprijateľné podmienky, na to, že žalobca neskúmal bonitu žalovaných, a na konanie žalobcu v rozpore s dobrými mravmi, a tento si uplatnil nárok na náhradu trov konania. Tento osobitný subjekt vystupoval na strane žalovanej v 1. rade, teda úspešnej strany sporu, preto súd priznal osobitnému subjektu voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania vo výške 100%.

O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,

- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.